

O O S T P O S T

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteckening.

Per 6 maanden voor Soerabaya . . . . . f 7.50
 . . . . . Java . . . . . 9.—
 . . . . . Buitenbezittingen . . . . . 10.—
 . . . . . Nederland . . . . . 18.—

De OOSTPOST verschijnt elken Maandag en Donderdag.

DONDERDAG 24 NOVEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

Advertentiën met groote letter betalen dubbel.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Mij deze courant behoort een bijvoegsel.

BERIGT.

De naauwe band die bestaat tusschen het vaderland en deszelfs kolonien, — de invloed die elke belangrijke beweging in de Europeesche politiek op Nederland, en gevolglijk ook op Nederlandsch Indië kan oefenen, is van dien aard dat wij eene halfwekelijksche uitgave van ons blad niet voldoende achten om onze lezers, die slechts enkele Europeesche Couranten lezen, op de hoogte te houden van al datgene wat zulk eenen gewichtigen invloed kan hebben op hun lot en op het lot van degenen die hun dierbaar zijn. Het schijnt ons dus toe dat in Indië behoefte bestaat aan een blad dat zooveel mogelijk de Europeesche Couranten vervangt, en daarom heeft de Redactie der Oostpost besloten om tot eene dagelijksche uitgifte van haar blad overtegaan, met uitzondering alleen van de zondagen. — Zij stelt zich voor om al het wetenswaardige dat de Europeesche mails aanbrengen in hare opvolgende nummers op te nemen, genoegzaam in dezelfde volgorde als waarin die in Europa worden gepubliceerd. Daarbij zal zij zich niet bepalen tot de mededeeling van bloote nieuwstijdingen, doch zullen hare kolommen tevens bevatten de aannemelijke polemiek, van waar die ook moge uitgaan, voor zoo verre die op Indische belangen betrekking heeft. — Het streven van de Redactie dus is om de Oostpost te doen zijn de vervanger van de Europeesche Couranten, in de eerste plaats voor zulke berigten en polemiek als Indië direct aangaan, en daarna voor zoo veel die Indië indirect betreffen.

Mogen wij al de eerste uitgevers in Nederlandsch Indië zijn die het wagen durven van hun blad een dagblad te maken, vreemd kan dit ons besluit niet voorkomen aan hen die het niet onopgemerkt hebben laten voorbijgaan hoe wij, sedert jaren reeds, immer krachtiger pogingen aanwendden om de Oostpost te verheffen boven de type van een gewoon advertentieblad.

Het is echter, ook wat de advertentiën zelve aangaat, in het belang van de ingezetenen van Soerabaja dat er een dagelijks verschijnend blad zij, waarin elke annonce dadelijk kan worden opgenomen zonder dat men twee of drie dagen behoeft te wachten tot er eene Courant verschijnt.

Dat de uitgifte, jaarlijks, van meer dan 300 nummers in stede van slechts 104, de kosten enorm vergroot, zal wel geen betoog behoeven, doch, dewijl de Redactie meent te mogen verwachten

dat het aantal harer abonneuten door deze dagelijksche uitgifte merklijk zal toenemen, zal de verhooging der abonnementsprijs zeer gering zijn, in verhouding tot het meerdere dat de redactie hare abonneuten zal geven, in vergelijking met vroeger.

Ten einde zoo weinig mogelijk de kans te loopen van zich in deze verwachting bedrogen te zien, zal het abonnement op haar blad door de Redactie zoo veel mogelijk voor een elk toegankelijk worden gemaakt, en zullen daarom ook maandelijksche abonnements worden aangenomen, zonder de minste prijsverhoging, zoodat, hij die hier tijdelijk verblijf houdt, zoo als met ambtenaren en militairen dikwijls, en met zeevarenden altijd gebeurt, zich dadelijk bij aankomst kan abonneren en zich voor niet langer dan eene maand behoeft te verbinden.

Het tarief voor de insertie van advertentiën zal onveranderd blijven, doch kunnen omtrent de opname van doorlopende advertentiën, zooals voor agenten van fabrieken van machinerien, assurantiemaatschappijen etc., afzonderlijke overeenkomsten worden gesloten.

De dagelijksche uitgifte zal aanvangen met den 1° December, en, zonder verhoging van betaling voor het loopend abonnementsjaar, aan onze abonnees worden toegezonden. Van af 1° Januarij 1860 echter wordt de abonnementsprijs gesteld

voor Soerabaya	p. jaar	f 24.—
	" halfjaar	" 12.—
	" maand.	" 2.—
Voor Java	" jaar	" 30.—
	" halfjaar	" 15.—
" buitenbezittingen,	p. jaar	" 36.—
	p. halfjaar	" 18.—
" Europa	" jaar	" 50.—

alles tegen vooruitbetaling.

Terwijl dus de uitgifte van den Oostpost voortaan driemaal het aantal nummers zal tellen dan tot heden het geval was, wordt de abonnementsprijs nog bij verre niet verdubbeld, ja, zal de verhoging daarvan nog geen twee derde gedeelte van de vroegere abonnementsprijs bedragen.

Dewijl bij de oplage eenen zekeren grondslag moet zijn waarop wij onze berekening maken, zullen alle abonnements, die niet vóór ult^o December zijn opgezegd, gerekend worden door te gaan tegen de nieuwe voorwaarden, die met 1° Januarij zullen in werking komen.

Behalve bij de ondergeteekenden te Soerabaya, kunnen abonneuten op den Oostpost zich aanmelden.

te Batavia bij G. KOLFF & CO.

Samarang " DE GROOT, KOLFF & CO.

Paseroean bij WELJERMANS & CO.
 Madioen " G. A. HOOGENRAAD.
 De uitgevers van den Oostpost,
 LE ROY & CO.

YKKANTOREN.

Alle menschen moesten eerlijk zijn. Van die waarheid is een ieder zoo zeer overtuigd, dat zelfs zij wier handelingen in dit opzigt volstrekt niet den toets kunnen doorstaan, zich toch den schijn willen geven als waren zij toonbeelden van eerlijkheid. — Wilt gij het bewijs? Welnu! vraag dan maar aan wie gij daartoe uitkiest of hij eerlijk is. De meesten zullen het u zeer euvel duiden dat gij daaromtrent den minsten twijfel voedt, en allen zullen trachten u de overtuiging te geven dat hunne eerlijkheid boven allen twijfel is verheven. — Vervoeg u echter niet bij den buurman om daár narigt te erlangen omtrent de eerlijkheid van degenen die naast hem woont, want dan komt gij tot een geheel ander resultaat. De buurman, met zijne onmetelijk groote eigenliefde, is zeer geneigd om zich zelf te stellen als het hoofdbeeld van de schilderij die hij u zal malen, en dan maakt hij al de hem omgevende groepen zoo donker als de omstandigheden maar eenigzins zullen toelaten, opdat zijn geliefkoosd hoofdbeeld zoo veel te helderder moge uitkomen.

Hieruit komt men tot het besluit dat de heeren die de wetten helpen maken altijd bij de buurlieden te rade gaan; want in de wetten vindt men zeer weinig vertrouwen op menschelijke deugd, en overal bepalingen die moeten dienen als schild, of als strafwaard tegen de ondeugenden, en wanneer nu het bestuur, dat slechts wetten en instructiën als rigtsoer van deszelfs daden kent, goedvindt om een deel van den volke te stellen buiten de Controle van de wet, dan is dat wel het bewijs voor het onbepaaldst vertrouwen op hunne deugd, of, minstgenomen, moet dat bevoorregte deel des volks dat aannemen als een hoogstvereërend huldebewijs, en vóór alles zich beijveren om die uitstekend goede meening waardig te blijven.

Het tegendeel ziet men echter dikwijls gebeuren en hebben wij zelfs van menig ingezetenen van Soerabaja gehoord dat hij, ongevoelig voor de zeer kiesche wellevendheid van een Gouvernement dat hem boven alle zucht tot misleiding verheven acht, zich beklagde dat Soerabaja's handelaars, zonder ijkmeester, het genot hadden van eene onbeperkte vrijheid van handelen.

Heeft echter het Gouvernement zulk een onbepaald vertrouwen in de eerlijkheid van Soerabaja's ingezetenen, wij hebben niet minder vertrouwen op hunne dankbaarheid, en gelooven dus dat die ongevoeligheid haren oorsprong alleen heeft te danken aan onbekendheid met de grootheid der beleefdheids-betuiging waarmede zij worden verëerd, en daarom meenen wij hun dan ook geen ondienst te bewijzen wanneer wij ons verledigen met hen op de hoogte van de zaak te brengen, door hunne aan-

B A B B I A T A.

(Vervolg.)

„Gij hebt mijnen vader niet gekend? fluisterde zij, terwijl haar gelaat droefheid uitdrukte.

— „Uwen vader! hij stierf geloof ik, toen gij nauwelijks tien jaren oud waart. Maar welk deel kan uwen armen vader, wiens ziel in den hemel is, aan uwe stijfhoofdigheid hebben? —

„Omdat gij hem niet gekend hebt, kunt gij ook niet weten dat hij de oorzaak van de ziekte mijner moeder is.

— „Hoe zoo? —

„Omdat hij haar mishandeld, geslagen, getrapt heeft. — O! ik herinner mij nog die nachten wanneer hij woedend was. Mijne moeder zweeg slechts en deed alles wat hij wilde. Maar hij, hij sloeg haar dat mijn hart er van brak. Ik verborg dan mijn hoofd onder de dekens, en terwijl ik veinsde te slapen schreide ik den geheelen nacht door. Dan eerst, wanneer hij haar op den grond half dood zag uitgestrekt, veranderde hij eensklaps; hij hielp haar op en omhelsde haar zoo tederlijk dat ik geloofde dat hij haar wilde verstikken. Mijne moeder heeft mij verboden er ooit met iemand over te spreken, — maar die mishandelingen hebben haar zoo aangedaan, dat zij sedert den dood mijns vaders nog geen gezond oogenblik heeft gehad, en indien zij, waarvoor mij den hemel behoede! vóór haren tijd moet sterven, dan weet ik wel wie er de oorzaak van is.

De kleine Pastoor schudde het hoofd, en scheen tot nog toe niet te weten, op welk punt hij zijne biechtelingen kon gelijk geven.

— „Vergeef hem, zeide hij eindelijk; vergeef hem zoo als uwe moeder deed. Denk niet meer om die treurige dingen, Laurella. Er zal eens een gelukkiger tijd voor u aanbreken, die u het verledene zal doen vergeten. —

„Ik zal het nooit vergeten, zeide zij huiverende. En nu, heer Pastoor! nu weet gij waarom ik niet trouwen en een slaaf wil worden van eenen man, die mij eerst zoude slaan, om mij daarna te omhelzen. Ik zoude mij wel weten te verdedigen indien mij iemand wilde slaan of omhelzen; maar mijne arme moeder kon dat niet omdat zij hem liefhad. — Ik wil niemand beminnen, want ik wil niet ziek of ellendig worden.

— „Gij zijt een kind, en gij spreekt als een meisje dat niets van de wereld afweet. Geloof gij dan dat alle mannen uwen vader gelijken, dat allen zich door hunne grillen en driften laten overheerschen, en hunne vrouwen mishandelen? Hebt gij geen voorbeelden genoeg om u heen, in de buurt, van vrouwen die met hunne mannen in vrede en in de meeste eengezindheid leven? —

„Ja; niemand wist ook hoe mijn vader zich omtrent mijne moeder gedroeg, want zij zoude liever gestorven zijn dan zich daar ooit aan iemand over te beklagen; en dat alles, omdat zij hem lief had. — Indien het zoo met de liefde geschapen is, dat zij hem die hulp wil inroepen den mond sluit, en dat zij eene arme

vrouw zonder verdediging laat tegen handelingen, zoo als hare bitterste vijanden haar nog niet zouden aandoen, dan wil ik ook niet dat mijn hart zich immer aan eenen man hecht.

— „Ik herhaal u, gij zijt een kind en weet niet wat gij zegt. Uw hart zal u niet vragen of gij beminnen wilt of niet, wanneer de tijd daar is. —

„En, vervolgde hij na een poos, „en die schilder, dacht gij dat hij u ook zoo hard zoude behandeld hebben? —

„Zijne oogen blikten juist zoo als die van mijnen vader deden, als hij mijne moeder vergiffenis vroeg, of dat hij haar in zijne armen wilde sluiten om haar op nieuw vleijende woorden toe te voegen. Die zóó kan kijken, kan ook eene vrouw slaan die hem nooit eenig verdriet heeft aangedaan. Ik ken die oogen; ik beefde toen ik ze zag.

Zij zweeg, en van zijnen kant bewaarde de priester het stilzwijgen. — Hij herinnerde zich wel eene menigte schoone vermaningen die hij het meisje konde geven; maar de tegenwoordigheid van den bootvoerder, die zich bij het einde der biecht met ongerustheid bewoog, loot hem den mond.

Na eenen overtocht van twee uren, kwamen zij de kleine haven van Capri binnen; Antonino droeg den priester uit de boot door de branding die, als het ware, in het zand wegstierf en zette hem eerbiedig op het drooge neder. — Laurella echter, wilde niet wachten tot hij terug kwam om haar te halen. Zij ligte haar kleed op, nam in de regterhand hare klompen en in de

dacht te vestigen op de groote mate van het vertrouwen dat in hen wordt gesteld.

In de eerste plaats moeten wij ons dan veroorloven op te merken dat er in de geheele wereld geen enkel beschaafd land is waar men zonder ijkmeester kan leven. Misschien zal men dit een gewaagd argument noemen, en zullen sommige pessimisten daaruit de gevolgtrekking willen maken dat Soerabaja dan onder de onbeschaafde landen moet worden gerangschikt. — Wij kunnen ons echter moeilijk wapenen tegen de moedwillige uitleggingen van kwalijk gezinden; alleen willen wij hen herinneren aan de waarheid van het overal toepasselijke, *les extrêmes se touchent*, en stellen dus dat de beschaving het Soerabajasch publiek heeft opgevoerd tot eene hoogte, die het ten eenemale verheft boven de behoefte aan eenen ijkmeester. — Zijn er die met ons van opinie verschillen, het zij zoo! Wij kunnen ons dat zeer goed getroosten, zoolang wij zien dat het Gouvernement alle controle van den ijk voor maten en gewigten voor Soerabaja overbodig acht, en dus toont dat het in dat opzigt met ons instemt.

Wij gaan dus voort, en herhalen dat in alle beschaafde landen de behoefte aan eenen ijkmeester diep is gevoeld geworden, en er door de respectieve regeringen dan ook in is voorzien. Maar Soerabaja blijkt ook niet te zijn eene plaats als andere plaatsen, of liever, de Soerabajasche menschen blijken anders te zijn als anderen; want, terwijl de oude latijnen, blikkens hun spreekwoord, *Mundus vult decipi*, etc. reeds hadden opgemerkt dat alle menschen bij uitstek gaarne worden bedrogen, wenscht zich de Soerabajasche mensch een ijkmeester, ten einde gevrijwaard te zijn tegen het mogelijk, onwillekeurig bedrog van een volk, dat door het bestuur zelve als boven alle bedrog verheven wordt geoordeeld. — Ten einde nu de Soerabajasche menschen te doen inzien hoe onbillijk hunne ontevredenheid is, zullen wij trachten hun een kort tafereel op te hangen van de talloze vormen waarin zich, bij andere beschaafde volkeren, de alles overstemmende zucht tot bedriegen huilt, en wanneer zij dan een blik zullen hebben geslagen in hetgeen bij anderen zoo voortdurend en zoo veelzijdig het geval is, dan hopen wij dat zij hun eigen geluk beter zullen weten te waarderen.

Daarmede willen wij niet beweren dat anderen ongelukkiger zijn, want, zoo als wij boven reeds zeiden, andere menschen zouden zich niet gelukkig kunnen gevoelen zonder die bedriegelijke rigting in het maatschappelijk leven, en daarom ook vindt men die daar zoo overal en in alle vormen terug. — De rondventer die zijn best doet om een pakje naalden te verkoopen, hangt de gevoelige koopster een hartroerend tafereel op van de ledigheid zijner beurs, in tegenstelling van de volheid van zijn huis, en betuigt haar, op zijn woord van eer, dat alleen geldgebrek en een doozig hongerige kinderen de redenen zijn waarom hij haar dat pakje naalden zoo ver beneden de waarde geeft, en zoo onbegrijpelijk veel goedkoopert als zij het bij eenig ander zal kunnen krijgen; en wanneer dan de meêwarige huismoeder, in het vertrouwen dat zij niet beter kan doen, in hare huiselijke behoefte heeft voorzien, dan zendt de koopman een half uur later zijn broeder met hetzelfde marsje; — het vrouwtje, dat zooveel heeft gekocht als zij meent noodig te hebben, wil van den lastigen, opdringenden koopman bevrijd zijn en biedt de helft van wat zij zoo even betaalde, in het denkbeeld dat de man, boos over zulk een laag bod, haar met rust zal laten. Maar zij vergist zich; want nog is de prijs hoog genoeg om hem gaarne zijnen geheele voorraad daartegen te doen afstaan, en,..... met den nieuwen naaldenvoorraad, doet zij de genoegelijke overtuiging op dat zij zich dubbel heeft laten beetnemen.

Het is echter ten eenemale overbodig dat zij zich buitengewoon verheugt over die gelukkige ervaring, want den volgenden dag heeft zij eene variatie op hetzelfde thema, door te gaan in den winkel van iemand die wegens bijzondere omstandigheden uitverkoop, *ver beneden fabrieks-prijzen*, en daarbij zulk eene goede rekening vindt dat hij zich over een jaar nog daarmede bezig houdt.

Valsche étiquettes, nagemaakte fabrieksmerken en nog duizend andere middelen worden dagelijks te baat

genomen om de menschen in het denkbeeld te brengen dat zij zeer goedkoop iets zeer goeds koopen, terwijl de verkooper zich verheugt in zijne goede winsten en de koper zich tracht diets te maken dat de wijn zoo goed smaakt als de étiquette er uitziet. — Niets wordt ooit geannonceerd of het is puik en meer dan puik, terwijl slechts zeer zelden iets wordt gekocht dat indedaad puik is. Stukken lint of band zien er, opgerold, zeer goed uit, maar, komt de dag dat de dame des huizes een begin maakt met het te gebruiken, dan rolt zij het af en ziet al spoedig dat de qualiteit niet overal dezelfde is, en het staalend in zekeren zin gelijkstaat met de étiquette van GRAND VIN DE BOURGOGNE die een dun, Hollandsch wijntje aan den man brengt.

Deze allen zijn echter kleine misleidingen waartegen de ijkmeester geene beveiliging zou kunnen aanbieden en het was over de ijkmeester dat wij wilden spreken.

In landen waar ijkmeesters zijn wordt dagelijks het bewijs geleverd dat hunne aanwezigheid hoogst noodzakelijk is, en is het daarom ook een voornaam deel van hunnen werkkring om toe te zien, of te doen toezien, dat de door hen geijkte maten en gewigten worden gebruikt zonder vooraf te zijn vervalscht. De landman, die de melk zijner koeijen met 50 % water aanmengt, is met dat bedrog nog niet tevreden; hij laat zijne kannen, halve kannen, etc. iken, maar gebruikt ze niet zonder ze vooraf te hebben gekookt, opdat het hout uitzette en dus de cubieke inhoud zijner, met den ijkletter prijken de maten, verminderde. — De winkelier die zijne schalen en gewigten van den vroegen ochtend tot den laten avond ten gerieve van het publiek laat balanceren, heeft niet minder dan de melkboer de georderde ijkletter op zijn gewigt, en ook niet minder dan de melkboer weet hij middel te vinden om de voorzorg van den ijkmeester krachteloos te maken, terwijl de man die de ellemaat gebruikt, de controle van het ijkkantoor alweder op zijne wijze zoekt te ontduiken.

Zóo bedriegelijk nu is de wereld buiten Indië! Is het te verwonderen dat zich de besmetting mededeelde aan dat Indië, waarheen in vroeger jaren de ontevredene papa's hunne ontembare zoontjes zonden, terwijl zij de keur van de jeugdige familie bij zich hielden? Het blijft nog altijd te bewijzen of Indië (Soerabaja natuurlijk uitgezonderd) niet even als Europa sedert onheuchelijke eeuwen met dezelfde kwaal, en misschien in nog erger mate, was behebt; maar al ware Indië er vroeger geheel rein van geweest, dan verwondert het ons nog niet dat het zeer spoedig de kwaal overnam.

In Europa gebruikt men de gewone gelijkarmige balans en gewigten, waarmede ieder kan wegen; maar in Indië bedient men zich van de ongelijkarmige balans waarmede zelfs de bekwaamste onder de wegers niets kan doen, zonder vooraf de *datjin* aan eenen standaard te toetsen, want elke *datjin* vereischt een bijzonder gewigt naar gelang van de plaats waar zich het steunpunt bevindt. — De beste van die gewigten, die van koper-alliage zijn vervaardigd, ziet men dikwijls zóo rond afgesleten dat de oorspronkelijke vorm waarin het gegoten werd niet meer is te onderkennen, en toch moet dezelve nog immer dienen, tenzij er een ijkkantoor zij waar men de al dan niet juistheid van die weegtestel kan constateren. — De groothandelaar, als hij de gelegenheid heeft om bij de factorij der N. H. M. een gewigt te leenen dat men wil vertrouwen, kan, *tant bien que mal*, zijne gewigten verifiëren; maar dat dient dan ook alleen om hem de zekerheid te geven dat zijne af te leveren suikers bij de N. H. M. worden in ontvangst genomen tegen een gewigt dat hij t' huis, op eigen schaal, er ook uit zou wegen; want het gewigt dat hij geleend heeft is geen standaard. De kleinhandelaar echter heeft nog grootere behoefte aan den yk en, zelfs al wil hij zoo eerlijk zijn als een Soerabajier, is er geen middel voor hem om op dat punt zijnen wil met juistheid te volgen, want er bestaat geen standaard die men kan vertrouwen, omdat men daartoe een standaard zou moeten hebben die minstens eenmaal 's jaars *wetenschappelijk* wordt geverifieerd.

Of wij er nu echter nog veel langer over uitweiden zou overbodig zijn, want de meesten onzer lezers zijn

Soerabajers en die kunnen onze redeneringen niet anders aannemen dan als de geschiedenis van een vreemd land, dat onder geheel andere, hier ongekende, omstandigheden verkeert. Te Batavia heeft men de noodzakelijkheid van eenen yk reeds lang ingezien, want daar is er een: en zelfs te Buitenzorg heeft men de controle van den yk onmisbaar gekeurd, al zegt dan ook de booze wereld dat die daar niets heeft te doen dan het juiste gewigt te constateren van eenige strijkadjes en buigingen.

Te Batavia en Buitenzorg dus gaat alles geregeld, en een ieder is gebonden aan eene streng gehandhaafde ykwet, terwijl te Soerabaja alles wat wegen en meten betreft, op de ongedwongenst mogelijke wijze toegaat. — De juistheid van geene enkele *datjin* is daar te constateren, en men ziet niet zelden kleinhandelaars en rondventers die, zich houdende aan de letterlijke beteekenis van het woord *batoe timbang*, een bergsteentje of misschien eene puimsteen aan hunne *datjin* hebben hangen, terwijl welligt geene twee ellestokken zijn te vinden die van juist dezelfde lengte zijn. Wat verlangt gij nog meer dan zulk eene onbeperkte vrijheid van handelen?

De wet is de spiegel der zeden. — Daarom rigt een dankadres aan het Gouvernement voor de vereerende onderscheiding die u te beurt valt, en leg een afschrift van dat adres in de archieven van de goede stad Soerabaja, dan zal het nageslacht u hoog verheffen als een volk dat zóo eerlijk was, dat het geene behoefte had aan eenen Ijkmeester; — en wie weet of dan niet nog te eeniger tijd de inhalige krokodil uit het stadswapen wordt weggevaagd, en daarvoor in plaats gesteld een Themisje, zonder blinddoek, en met de weegschaal rustende aan hare voeten, om te vereeuwigen de overlevering dat te Soerabaja niet gewogen werd, en ook niet behoefde te worden gewogen.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHÉ COURANT

van den 19den November 1859 N°. 93.

Civiel Departement.

VERKLAARD:

Dat het aan A. C. de Burtel verleend ontslag uit de betrekking van zout-verkoop-pakhuismeester te Samarang, moet beschouwd worden als te zijn eervol.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland wegens ziekte, aan den secretaris der residentie Probolinggo, G. L. von Valentini.

INGETRUKKEN:

De aan den ambtenaar J. C. van Schuijlenburgh verleende admmissie als translateur in de Fransche, Engelsche en Hoogduitsche talen te Padang.

BENOEMD:

Tot secretaris der residentie Probolinggo, B. C. Nolthe-nius, laatstelijk eerste kommiss bij de directie der producten en civiele magazijnen, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot civiel gezaghebber der Zuider-Districten (Celebes en Onderhoorigheden) de gewezen kommiss voor de comptabiliteit op het bureau van den adisistent-resident van Bandong (residentie Preanger-Regentschappen), J. W. Kröller.

Tot translateurs te Padang: in de Engelsche en Fransche talen, mr. C. Vinju, in de Fransche en Hoogduitsche talen, J. J. de Weijer, en in de Engelsche taal, A. H. Intveld.

Tot controleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de assistent-residentie Bencoolen, de gewezen controleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en cultures H. J. Kempees.

BENOEMD:

Tot stadsvroedmeesteres te Samarang T. L. A. Somer, onlangs uit Nederland aangekomen.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur van finantien, do

andere haar pakje, en plaste haastig naar het strand.

„Ik zal tot laat te Capri blijven, zeide de priester, misschien zal ik niet voor morgen teruggaan; gij behoeft dus niet op mij te wachten. En gij, Laurella, groet uwe moeder van mij; ik zal u dezen week eens komen opzoeken. — Gij zult, denk ik, van avond wel terugkeeren?”

„Dat kan ik niet bepalen, zeide het jonge meisje haar kleed schikkende.

„Gij weet dat ik ook naar huis moet, zeide Antonio, op eenen, naar hem dacht, onverschilligen toon; het kan mij niet schelen of gij komt of niet komt, maar ik blijf hier tot het *Ave Maria*.

„Gij moet terugkeeren, Laurella, meende de Pastoor; gij kunt uwe moeder toch niet alleen laten gedurende de nacht; gaat gij ver?”

„Naar Ana Capri, mijn vader!”

„God behoeft u, mijn kind! en u ook, mijn zoon!” Laurella kuste hem de hand en lispelde een *addio*, dat zoo wel den heiligen man als den jongen schipper kon gelden.

Antonino, echter, trok zich diem niet aan. Hij nam zijne muts voor den pastoor af, zonder Laurella aan te zien. — Maar toen beiden hem den rug hadden toegekeerd, volgden zijne oogen niet lang den heiligen man, die met moeite op het hobbelige voetpad voortstapte. Zij rigtten zich naar den kant van het jonge meisje, dat de regts gelegene hoogte bestoeg, hare oogen met de hand bedekkende om zich tegen de warme zonnestralen te beschut-

ten.

Alvorens achter den muur te verdwijnen, hield zij even op om adem te scheppen en zag om zich heen. — Ben den haar strekte zich het strand uit; regt en links verheieven zich als reusachtige bolwerken, de afgebrokkelde rotswanden. De zee, met eenen blaauwen gloed overtogen, leverde een prachtig gezicht op.

Het was een schoon, bewonderingswaardig schouwspel, en wel der moeite van eenige oogenblikken oponthoud waardig. Het toeval wilde zonder twijfel dat de blik van Laurella, naar den kant der boot zich rigtende, die van den jongen man ontmoette. Beiden maakten eene beweging, als werden zij bestrapt op iets dat zij liever niet ontdekt zagen.

Het jonge meisje vervolgde haren weg, doch haar schoon gelaat nam eene ernstige uitdrukking aan.

II.

Het was één uur in den namiddag, — en reeds sedert lang zat Antonino op den bank voor de kroeg, die daar de visschers ter verzamelaars diende. Voorzeker hield iets zijne gedachte bezig, want elke vijf minuten stond hij op en vreesde niet om zich aan de zonnestralen bloot te stellen terwijl hij zorgvuldig de wegen bespiedde die regts en links naar de twee kleine marktplaatsen van Capri voerden.

„Zijn er veel vreemdelingen aan de overzij? vroeg hem de waardin wien zijn stilzitten begon te vervelen.

„Dat begint. Tot heden toe hebben wij slecht weer gehad, de baders hebben zich laten wachten.

„Ja, de mooie dagen zijn laat gekomen. Hebt gij betere zaken daar ginder gemaakt dan wij hier op Capri?”

„Ah bah! de boot bragt naauwelijks genoeg op om tweemaal 's weeks macaroni te eten: Van tijd tot tijd een brief naar Napels te brengen, en eenen vischlustigen engelschman rond te roeijen, ziedaar alles. Maar gij kent mijn oom, de eigenaar van het groote oranjebosch? die is het goed gegaan. Gister was ik nog bij hem.

Tonino, — heeft hij mij gezegd, — wees gerust; zoo lang als ik leef zult gij geen gebrek lijden, en na mijnen dood, zal er nog genoeg voor u overblijven. — Zoo heb ik met Gods hulp den winter doorgebracht.

„Heeft uw oom kinderen?”

„Neen hij is nooit gehuwd geweest, hij is langen tijd in andere landen geweest, waar hij een aardig fortuin heeft bijeengegaaard. Hij wil nu eene groote visscherij ondernemen, en mij aan het hoofd van de zaak stellen.

„Wel! ziedaar uw fortuin gemaakt, Tonino.

„Hm! zeide de jonge schipper de schouders ophalende, iedereen hier beneden heeft zijn kruis te dragen.

En daarop stond hij op en begon op nieuw regts en links de wind waartenemen, ofschoon hij wel wist dat hij daartoe slechts naar eene kant behoefde uitte kijken.

„Ik breng u nog eene flesch, zeide de waardin, uw oom kan dat wel betalen.

„Een enkel glas maar, want die wijn is als vuur.

ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië mr. J. H. baron Taets van Amerongen.

GOEDGEKEURD:

dat door den Directeur der Cultures,
BIJ HET KADER DER LANDELIJKE INKOMSTEN
EN CULTURES.
ZIJN GEPLAATST:

In de residentie Rembang ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der eerste klasse O. W. Swaving.
In de residentie Kediri, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse S. K. van Aalst.
In de residentie Soerabaja, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse W. A. de Kock van Leeuwen.
In de residentie Bagelen, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse J. C. Reijnt.
In de residentie Pasoeroean, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse mr. C. M. Smulders.
In de residentie Cheribon, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse J. A. Focquin.
In de residentie Samarang, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse mr. A. M. Oudemans.
In de residentie Probolinggo, ter beschikking van den resident aldaar, de benoemde controleur der derde klasse mr. H. A. Blume.
Dat door den Gouverneur van Sumatra's Westkust.

IS BENOEMD:

Tot vendumeester in de residentie Padangsche Bovenlanden, J. C. van Schuijlenburgh, secretaris dier residentie.

De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat de op den 25 dezer bepaalde

UITBESTEDING

voor den overvoer van klappernoten, geen voortgang zal hebben.

SOERABAYA, De Resident voornoemd,
19 November 1859. (1493) VAN DER WIJCK.

De ondergeteekende maakt bekend dat ter reparatie eener goot, de Roomsche Kerkstaat voor de passage van rijtuigen is gesloten.

SOERABAYA, E. DIBBETS.
17 November 1859. (1487)

HOUT-VENDUTIE.

Op den Vijfden December aanstaande zullen des morgens ten 1/2 ure voor het politie bureau, ten overstaan van het Vendu-departement, bij kleine kavelingen verkocht worden **Vijf honderd en vier Djatje houten balken.** Inmiddels voor een ieder te bezichtigen.

De Assistent Resident van politie
E. DIBBETS.
(511)

De onder directeur der Genie in de 3de Militaire Afdeling te Sourabaya, daartoe gelast zal op **Maandag den 28sten November** des ochtends ten 9 ure ten zijnen buree naast het oude kerkhof op het Griseesche plein volgens de in de *Java Courant* dd. 29 October 1859 no. 87, openbaar gemaakte voorwaarden.

UITBESTEDEN,

de levering van

16,000 NED. MUD. KALK (of zooveel meer of minder dan nodig blijkt te zijn) ten behoeve van de *Geniewerken te Soerabaya.*

Mijn geheele hoofd gloeit er van.

„O! hij is niet koppig; gij kunt er zoo veel van drinken als gij wilt. Ziedaar mijn man die terugkomt; blijf nog een weinig met hem praten.

Werkelijk zag men den eigenaar der kroeg deftig de stejte afkomen. Het was een gewichtig persoon die op eene losse wijze het net op den schouder, en den rooden muts op de krullende lokken droeg. Hij had visch verkocht aan de edele dame die den kleinen pastoor van Sovente bij zich te gast had. Zoodra hij den jongen schipper bemerkte groette hij hem vriendschappelijk met de hand, vervolgens zette hij zich naast hem neder op den bank, waar hij met hem begon te keuvelen.

Zijne vrouw bragt eene nieuwe flesch wijn toen men het geluid van voetstappen op het zand hoorde. Het was Laurella die van Ana Capri terug kwam. Zij groette licht met het hoofd en hield stil, zonder een woord te zeggen.

Antonino stond op.

„Ik vertrek, zeide hij. Dit is een meisje van Sovente; zij is heden morgen met den pastoor hierheen gekomen, en wil nu naar hare zieke moeder terugkeeren.

„Goed! goed! de nacht is nog ver af, zij zal nog wel wat tijd over hebben om onze wijn te proberen. Hola! vrouw, een glas.

„Ik dank u, ik zal niet drinken.

„Kom, geef maar op, vrouw! zij wil zich laten bidden.

„Het is onnoodig, zeide de jongman; zij heeft een hard hoofd, en als zij iets niet doen wil, zouden al de heiligen

Onder deze werken zijn begrepen de *Geniewerken te Simpang en Fort Erfprins*; voor die van laatstgenoemde plaats zal de levering te *Soerabaya* behooren te geschieden.

De voorwaarden liggen ter inzage, en nadere inlichtingen zijn te bekomen ten buree van den

Onder Directeur voornoemd,
bij absentie.

(1438)

De kapitein der Genie,
ERMELING.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het Jaar 1859.

In de maand December op den 8den en 19den.
des namiddags te vier ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 24sten November 1859.

's avonds in het lokaal van den Schouwburg alhier van Boekwerken voor rekening van den heer D. M. Martens.

Op Vrijdag den 25sten November 1859.

Bij den heer *Deeleman* in de stad van diverse commissie goederen en (1478)
uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier.

Op Maandag den 28sten November 1859.

Bij den heer *D. D. van Boeckholtz* in de chin-kamp van meubilaire en toko goederen voor rekening van den heer *Romer*.

Op Dingsdag den 29sten November 1859.

Bij den heer *Mulock Houwer* te Kapoetran van meubilaire goederen enz.

Op Woensdag den 30sten November 1859.

Bij den heer *W. Roesler* in de kampong Soeto Mengalan van Een huis en Erf.

Op Donderdag den 1sten December 1859.

Bij den Pachter der pandjeshuizen *Ton Tonglieb* te Pasarbond van onuitgeloste pandgoederen.

Op Vrijdag den 2den December 1859.

Bij de heeren *Gebr. Kocken* in de stad van diverse toko goederen.

ADVERTENTIE.

HUWELIJKEN.

Gehuwd:

F. H. SCHMIDT

MET

W. C. P. LUBECK.

SOERABAYA, 19 November 1859. (1491)

GEBOORTEN.

Bevallen van eene *DOCHTER*, A. C. P. L. BETH, geboren *Neirinckx*.

SOERABAYA, 17 November 1859. (1499)

Voorspoedig bevallen van een *ZOON*, C. PLASMAN, geliefde echtgenoot van *Eenige kennigave*. (1526) L. J. SMEETS.

uit het paradijs er haar niet toe kunnen dwingen.

Daarop nam hij spoedig afscheid, liep naar beneden naar de boot, maakte dezelve los, en wachtte het jonge meisje.

Deze volgde langzaam, keek naar alle kanten uit als of zij dacht dat er nog gezelschap zoude opdagen. Maar het strand was ledig, de visschers sliepen of hielden zich op zee met hunne netten bezig; eenige vrouwen, voor de deuren harer woningen gezeten, zaten half slapend te spinnen. Zij moest echter hare navorschingen staken, want voor zij er aan dacht om er zich tegen te verzetten, had Antonino haar in zijne armen genomen en als een kind in de boot gedragen, daarna sprong hij er ook in en eenige weinige riemslagen bragten hen in het ruime sop.

Zij zat vóór in de boot, zoodat hij slechts haar profiel konde zien. — Hare trekken stonden strak, hare weelderige hairlokken vielen laag op haar voorhoofd; hare fijne welgevormde lippen, alles was schoon en karakteristiek.

Toen zij eenigen tijd stilzwijgend waren voortgeroeid, nam zij uit haren zakdoek een stuk brood, bond den doek om haar hoofd ten einde zich tegen de zonnestralen te beschutten, en begon te eten: het was haar geheele maal. Antonino kon dit niet aanzien; hij nam twee oranje appelen uit eene der korven die in de boot stonden.

„Daar hebt gij iets om bij uw brood te eten, Laurella. Ik heb ze niet voor u bewaard; zij zijn in de boot gevallen en ik heb ze gevonden toen ik de ledige manden

VENDUTIE
Op Donderdag 24 dezer.
des avonds 1/8 ure precies
IN HET VOORLOKAAL VAN DEN SCHOUWBURG.
VAN
EENE BELANGRIJKE COLLECTIE
BOEK- PLAAT- en KINDERWERKJES,
meerendeels nieuw, in prachtbanden
en bijzonder geschikt
VOOR
St. NICOLAAS-KERS en NIEUWJAARSGESCHENKEN
D. MAURITZ MARTENS.
De *KINDERWERKJES* zullen het eerst worden verkocht. (1488)

Op de avond-VENDUTIE in den *Stadsschouwburg*, zullen alsmede worden verkocht:
BOUWDOOZEN, OPTICA'S BELEGERINGS en andere SPELLEN en eenige fraaije PAPERIEREN. (1489)

OP VENDUTIE,

Van Vrijdag 25 November,

BIJ

A. H. DEELEMEN.

Zal worden verkocht 36⁸/100 picols BINDROTING. (1510)

Op de VENDUTIE,

Van Vrijdag 25 November,

BIJ

A. H. DEELEMEN.

Zal worden verkocht, een partij afgesloopt BLAD-KOPER, afkomstig van het schip *J. C. Ross*. (1500)

Op de VENDUTIE.

Van Vrijdag 25 November.

BIJ

A. H. DEELEMEN.

Zal nog worden verkocht GAMBIER in zakken van één picol. (1520)

LEILANG.

Tangal 25 inie.

TOKONJA TOEWAN

DEELEMEN.

Djoewal SATOE PRAOE SEPANJANGAN ada die geseeknja SIRAMAN. (1521)

VENDUTIE

Op Maandag den 28sten November a. s.

In het vendu lokaal bij D. D. VAN BOECKHOLTZ, voor rekening van den Heer F. W. ROMER, van diverse goederen, bestaanden uit. SPIEGELS, SCHILDERIEN, HANG- en TAFELLAMPEN, GEPOLITOERDE CONSOLES en KNAPEN, PSIJCHES, DRANKEN, PROVISIEN, PENDULES, KLEERKASTEN, GOUD- en ZILVERWERKEN, groene Chin. BLOEMSTANDAARDS en POTTEN, SPIJKERS, LIJNWADEN, en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt. (1523)

terugbragt.

„Houd ze dan maar; ik heb genoeg aan mijn brood.
„Het zal u verfrisschen in deze hitte, en ge komt van ver.

„Ik heb geen dorst; zij hebben mij daar ginder een glas water gegeven.

„Zoo als gij wilt, zeide hij ontmoedigd en liet de oranje-appelen weder in den mand vallen.

Nieuwe stilte. De zee was zoo effen als eenen spiegel en bruischte naauwelijks voor den boeg van de boot. De witte zeevogels die hunne nesten in de rotskloven langs het strand hadden, vlogen stil om de boot heen.

„Gij kunt ten minste die twee oranjeappelen aan uwe moeder geven, begon de jonge man weder.

„Wij hebben er te huis, en wanneer zij op zijn zal ik weder anderen koopen.

„Dat is goed en wel! Maar breng ze toch, met mijne groete aan uwe moeder.

„Mijne moeder kent u niet.

„Gij kunt haar zeggen wie ik ben.

„Ik? ik ken u ook niet.

(Wordt vervolgd.)

VENDETIE WEGENS VERTREK.

Op Dingsdag den 29sten November.

ten huize van

Mevrouw E. MULOCK HOUWER

te Kapoetran.

DOOR

D. MAURITZ MARTENS.

Van massief mahonijhouten MEUBELEN waaronder een LEDIKANT met springveeren matras, KRISTAL, GLAS, PORCELEIN en AARDEWERK waarbij een Compleet EETSERVIES voor 24 personen, PAARDEN, WAGEN, eene fraaije Collectie BLOEMEN en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht. (1512)

De vroeger geannonceerde verkoop van het nabij KETABANG STAAND HUIS, zal alsnu plaats hebben op Woensdag den 30sten dezer, des morgens ten 9 ure:

Het HUIS is voor f 6000 verassureerd.

(1525)

ROESLER.

DE HOUT-VENTUTIE

die geannonceerd was tegen den 30sten November is uitgesteld en zal alsnu plaats hebben.

OP VRIJDAG DEN 16DEN DECEMBER A. S.

op de stapelplaats achter de Kampong Bandaran.

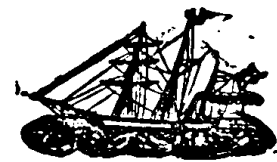
(1524)

B. J. VAN ECK & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK.

DER STOOMBOOT OENARANG,

KAPT S. VAN HULSTIJN is gedurende de maand November geregeld als volgt, van Batavia naar Samarang en Soerabaja..... 6 en 20.

Van Samarang naar Soerabaja..... 9 en 23.

Sourabaja " Samarang en Batavia... 13 en 27.

Samarang " Batavia..... 15 en 29.

Informatie te bekomen bij

De Agenten,

(1401)

ADAM & CO.

HET STOOMSCHIP AMBON.

KAPITEIN VOGEL.

Vertrekt naar BATAVIA via SAMARANG, op den 27sten a. s.

Adres bij

(1505)

W. CORES DE VRIES.

STOOM-GELEGENHEID

NAAR BATAVIA VIA SAMARANG.

Gedurende de maand November zal elke Zondag zijnde den 6den 13den 20sten en 27sten een der stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.

(1402)

W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het voor den overvoer van passagiers doelmatig ingerigte barkschip

NIEUW LEKKERLAND,

Gezagvoerder M. B. HOFFMAN,

Deze bodem vaart eenen gepromoveerden doctor en zal tegen het einde dezer maand de reis aanvaarden.

Nadere informatie, bij

de Agenten,

(1437)

E. TEN BRINCK & CO.

TER BIJLADING NAAR MACASSER,

wordt aangeboden het Hamburger schip

CITO

kapt. J. F. SCHUTT,

om in het begin der aanstaande maand derwaarts te vertrekken.

(1513)

De Agenten.

MATHIEU EBBS, RUIJS & CO.

TEGEN GENOT VAN VRIJ

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt gevraagd

EEN DOCTOR.

Reflecterenden gelieven zich te adresseren bij 24 November 1859.

(1519)

B. KOPERSMIT & CO,

alhier

PASSAGE NAAR ROTTERDAM.

Wordt aangeboden met het voor den overvoer van Passagiers zeer doeltreffend ingerigte Nederlandsch barkschip

NEERLANDS KONINGIN,

gezagvoerder G. GEERLING.

Deze bodem heeft eenen gepromoveerden Doctor aan boord en zal tegen medio December van PASSARORANG vertrekken.

Nadere informatie bij

(1522)

De Agenten,

E. TEN BRINCK & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en tot den overvoer van passagiers doelmatig ingerigt schip

TONIA,

KAPITEIN ZEEMAN.

Zullende de terugreis tegen het

einde der volgende maand ondernomen worden.

Nadere informatie zijn te bekomen bij de Agenten te BATAVIA en SAMARANG en alhier.

SOERABAYA,

21 November 1859.

B. KOPERSMIT & CO.

(1502)

NAAR ROTTERDAM.

Zal omstreeks het einde der maand December vertrekken:

Het voor den overvoer van passagiers zoo gunstig bekende Ned. schip

ROTTERDAM,

KAPITEIN H. POORT.

Familien of bijzondere personen van deze gelegenheid wenshende gebruik te maken gelieven zich ten spoedigste te vervoegen te BATAVIA bij de Heeren REIJNST & VINJU, te PASOEROEAN bij den gezagvoerder en alhier, bij

(1492)

ANEMAET & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend wel bekend, en zeer doelmatig ingerigt campagne schip

JOHANNES, HENDRICUS, FERDINAND.

GEZAGVOERDER G. H. LODEWIJKS.

Genoemde bodem zal in medio December de reis van PASOEROEAN via PROBOLINGO aanvaarden.

Nadere informatie te bekomen bij

De Agenten,

FRASER EATON & CO Sourabaja

en

FRASER EATON & CO Pasoeroean.

(1496)

In den loop van Januarij e. k. zullen bij onderhand-sche inschrijving, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement,

WORDEN VERKOCHT

TWEE SUIKERFABRIEKEN

met de daaraan verbondene contracten.

Nadere informatie te bekomen bij

O. VAN REES, te Poerworedjo en

T. LUCASSEN, te Tagal

(1497)

Een goed gedresseerd Bimaneesch bendij-paard, te bevragen bij de uitgevers dezes.

(1498)

EEN ERF aan de groote Rivier ter inhoudsvlakte van 2.457 □ Ned. ellen en 60. □ palmen, met het front aan den grooten weg, gelegen nabij de Hoofdwaach. Adres uitgevers dezes.

(1504)

WISSELS OP NEDERLAND.

(1503)

BIJ McLENNAN & CO.

MUZIEKHANDEL

VAN

GEER. GIMBERG & CO,

PAS ONTVANGEN:

Een groote en uitmuntend gesorteerde collectie der nieuwste

MUZIEK

voor PIANO, VIOOL en Fluit.

BOOMDE:

VIOOL- en GUITAR-SNAREN. (1515)

WINDSOR SMELT EN IJZER FABRIEK.

NABIJ LIVERPOOL

Elgenaar JOHN HAMILTON Jr.

De ondergeteekenden maken bekend, dat zij aangesteld zijn als agenten op Java voor bovengenoemde fabriek alwaar gemaakt wordt alle soorten van Huizen, Pakhuizen, Loodsen, Stoombooten, Praauwen, Booten enz. enz.

VANGEGALVANISEERD YZER

dat tegenwoordig zoo veel gebruikt wordt.

Eenige teekeningen en plannen van het fabriekat zijn voorhanden en binnen kort worden monsters verwacht van het ijzer, ten gebruike voor Daken, Gaten, Platen, Spijkers enz. enz.

Inmiddels worden reflecterenden verzocht hunne orders te willen zenden aan,

HILL BROEKMAN & CO, alhier

OF

Den 1sten November 1859.

(1508)

WILSON & CO, te Batavia.

OP NIEUW ONTVANGEN.

Eenige zeer net en solide bewerkte WAGENS en daarbij behoorende TUIGEN, uit de fabriek van OUDART FRÈRES, te Batavia, bij

(1507)

E. TEN BRINCK & CO.

PAPIER HANDEL.

VAN

GEER. GIMBERG & CO,

PROPATRIA SCHRIJFPAPIER, van f 6. tot f 10.- per riem.

VELIN SCHRIJFPAPIER, in soorten.

GROOT en KLEIN MEDIAAN.

Groot en klein formaat POSTPAPIER, in diverse fraaije soorten.

PAPIER DE LUXE, met effen geslagen en gebloemde randen.

ENVELOPPES dito.

Prachtige PAPETERIEN, in doozen.

Klein formaat ENGELSCH POSTPAPIER (NOTE PAPER) in diverse kleuren.

VLOEL, CARDOES- en BORDPAPIER.

DECALQUEER- LINNEN, en

DECALQUEER- PAPIER, prima qualiteit.

(1514)

MOSSEMBEKKER & CO.

Hebben pas ontvangen diverse roode wijnen als:

St. Julien Medoc.

Estèphe

Margeaux

Paulliac

Macau

Cissac

Bourgogne Beaune.

Chambertin.

Clos Vougeot.

Hermitage Rouge.

Bourgogne Mousseux.

Champagne Jaquesson en Veuve Cliquot.

Vin de Cerises.

Cherrij Cordial.

Maraschino.

Likeuren van Focking.

Jamaica Rhum.

Kirschwasser.

Eau de Vie de Barcelona.

Fransche Sirop d'Assortie. } in f flesschen.

d'Orgat.

Fijn Suikerwerk en Banket.

Vruchten op Water en op Brandewijn.

Gelei in 1/2 en 1/4, Flacons.

Marmelade in Idem.

(1518)

ONTVANGEN

BIJ

J. VAN BRERO & CO,

Md. Tailleurs.

Een ESQUIRE ASSORTIMENT zeer dunne ZWARTE en GEKLEURDE TRICO'S expresselijk voor Indiën vervaardigd.

VERLAKT en GEWAST LEDEREN SCHOENEN met elastique.

GOM ELASTIQUE OVERSCHOENEN.

FIJNE HEMDEN.

BOORDEN met dubbel gestikte kanten.

GEKLEURDE, ZIJDE en WIT GEBORDUURDE DASSEN.

FIL D'ECOSSE HANDSCHOENEN.

Idem. SOKKEN.

Idem. Idem. GEKLEURDE.

LINNEN DRILS.

Hebbende tevens de Eer te berichten zij steeds voorzien zijn van de fijnste ZWARTE en GEKOULEURDE LAKENS, SATIN DE LAINES, en al hetgeen tot het vak behoort.

(1500)

VERKRIJGBAAR.
1000 kisten John Albertij COGNAC.
Bij
(1517) MOSSEMBEKKER & CO.

GENEVER AVII.
Id. III.
Id. VDW.
bij
(1501) L. W. VAN DER ZWAAN & CO.

ONTVANCEN.
Echt ENGELSCH HEEREN-SCHOENEN en
dito REVOLVER PISTOLEN.
(1516) MOSSEMBEKKER & CO.

HOLLOWAY'S PILLEN en ZALF.

Maag en Lever ongesteldheden, graveel, geelzucht, dit zijn de ziekten voornamelijk heersende in de warme klimaten. Waarlijk eene ontzettende lijst! toen calomel en lancet de eenige generaals waren dezelve te bestrijden. De overwinning was altijd twijfelachtig; had men de slang gekorven men had haar nog niet altoos gedood; maar vaak in stilte hare krachten herrijgende, viel zij op nieuw den armen lijder aan met hare vergiftigde tanden, en voerde haren buit weg, in spijt der oude generaals. De bewoners van Indië en Java stellen thans hun vertrouwen in zekerere middelen; met HOLLOWAY'S ZALF en PILLEN, zijn zij gereed het arglistiglijk toenaderen van den vijand tegen te staan, het vergif uit te roeijen, latende elk orgaan even zoo vrij van ongesteldheid als voor den aanval. (1354)

SoERABAYA, den 24sten November 1859.

Onze pogingen ter leniging van het rampspoedig lot der overgebleven weezen van de door moordlust gevallen slagtoffers te Bandjermassing, zijn, dank zij der milddadigheid van Soerabaijas ingezetenen, niet zonder vrucht geweest.

Op door ons in circulatie gebragte intekenlijsten is op heden eene som geteekend van f 1116.^{10/120} waarvan bereids ontvangen f 838.
blijft nog te innen f 278.^{10/120}

Wij gaan nog korten tijd met het inzamelen van liefdegiften voort, en verzoeken beleefd ieder die de lijst ter intekening niet mogt zijn aangeboden (niettegenstaande onze loopers uitdrukkelijk in last hebben om zoo algemeen mogelijk deze lijsten aan te bieden) zich ten onzent met hunne giften te willen aanmelden.

TELEGRAM.

De mailpakketten uit Europa zijn den 22 dezer te Batavia aangekomen en bragt dezelfde stoomer het bericht mede dat de telegraaflijn, die Singapore met Batavia zal in gemeenschap stellen, reeds tot Muntok is uitgevierd, en men op den 22 dezer dezelve verder van Muntok naar Batavia zou laten doorloopen.

Wat de Europeesche politiek betreft is alles nog in statu quo en valt dus daarvan weinig belangrijks te melden.

In de Tweede kamer in Nederland hebben tusschen de Heeren Rochussen en van Twist belangrijke discussien plaats gehad betreffende Banjarmassing.

De graaf van Vlaanderen heeft een bezoek te 's Gravenhage aan den koning gebragt.

De gezondheidstoestand in Nederland nog niet verbeterd.

Frankrijk zal, naar men zegt, drie regimenten Zouaven naar China zenden.

In den handel alles stil.

Koffij prijshoudend doch stil.

Suiker in veiling coulant afgeloopen.

Thee koel.

Rijst gunstig.

Mulden willig.

Tabak geanimeerd.

Indigo levendig; in veiling afgeloopen ad f 4½ @ f 5½.

Tin lusteloos.

Specerijen flauw, zonder omzet.

NEDERLANDSCH INDIE.

— Het navolgende is ons ter plaatsing toegezonden:

Bij mijne Circulaire van den 15den October jl., had ik de eer de aandacht van het publiek te vestigen op de wenschelijkheid der oprigting eener Nederlandsch-Indische Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente, en op het besluit, na rijp beraad door mij genomen, om, onder de medewerking van de ingezetenen dezer gewesten, eene zoodanige inrigting in het leven te roepen. Ten einde mij te overtuigen, of dat denkbeeld door mijne medeburgers werd omhelsd, stelde ik iedereen in de gelegenheid daarvan te doen blijken, door het openen eener intekening die, alhoewel geen wettige verbindtenis daartellende, echter het bewijs moest leveren, of er mogelijkheid bestond, mijn voornemen ten uitvoer te leggen.

Het is mij een genoegen te kunnen mededeelen, dat nu

reeds voor een bedrag van f 138,000. — waaronder f 103,000. — jaarlijksche contributie, is ingeschreven en toegezegd, en zulks de stoutste verwachtingen heeft overtroffen, zoowel van hen, die zich welwillend met mij vereenigden, als van mij.

Op den 11den dezer werd door mij aan de Heeren.
W. J. van de Graaff
P. C. W. Anemaet
Jhr. F. W. R. Flug van Aspermont
Mr. T. H. der Kinderen
D. Schuurman

(J. M. Tiedeman, van deze plaats afwezig) onder overlegging der betrekkelijke bewijzen, verslag uitgebragt van den stand der zaak, en dan ook door hen met eenparige stemmen het gevoelen uitgebragt, dat de zaak met de meeste gerustheid konde ondernemen worden, en ik werd aangemoedigd en uitgenoodigd ze tot stand te brengen.

Als een gevolg dezer beslissing, in verband tot het besluit van den ondergeteekende, is de hand aan het werk geslagen, om, na bekomen magtiging der Regering, de oprigting te bewerkstelligen.

De Heer Dr. J. A. C. Oudemans, oud buitengewoon Hoogleraar in de Wis- en Natuurkunde, heeft zich vereenigd met het rapport van de Heeren W. M. Smit, P. Bleeker en J. Seelig, welke allen en basis der sterftkans als boven verdenkend solide aangenomen verklaarden, terwijl eerstgenoemde zich voorts welwillend met het opgezig over de uitwerking der difticientieve Tarieven heeft belast.

De statuten worden nu vastgesteld en daarbij gebruik gemaakt van de vele nuttige wenken, die in de organen der publieke opinie zijn aangetroffen, zijnde met zorg de teregtwijzingen en opmerkingen overwogen, die zoowel regstreeks als zijdelings ter kennis van den ontwerper kwamen, en hij vleit zich, dat men later welwillend zal erkennen, dat vele der geopperde bezwaren zijn uit den weg geruimd en, dat aan veler wenschen is te gemoet gekomen.

Hij mag nu reeds de verzekering geven, dat de meeste tarieven eenigzins, velen zeer voordeelig uitkomsten aanbieden, dan de voorbeelden aantoonen, die zijne circulaire verzegelden.

Dit resultaat is echter niet verkregen ten koste der soliditeit van de instelling (de grondslagen der berekening, rentestandaard en sterfte-kansen bleven onveranderd); het is het gevolg eener doelmatiger verdeling der administratie-kosten en meer andere onderwerpen, die, oogenschijnlijk van weinig belang, evenwel een beduidenden invloed op het geheel uitoefenen.

De ontwerper acht zich wijders verplicht, de aandacht te vestigen op eene belangrijke wijziging, die de statuten zullen ondergaan, namelijk dat het waarborg-kapitaal niet volgefournéerd, maar dat daarop aanvankelijk slechts 40 pCt. gestort wordt, terwijl de verdere stortingen naarmate van de behoefte zullen worden opgevraagd, blijvende echter de actie-houders voor het geheel aansprakelijk.

Door deze wijziging wordt aan de soliditeit van het geheel niet te kort gedaan, maar te gemoet gekomen aan den wensch van den schrijver S. in het *Bataviaasch Handelsblad* van 12 dezer, die vreesde dat de renten op het gestort kapitaal de contribuanten te zeer zullen drukken.

Ontwerper vleit zich, dat de Maatschappij in den aanvang van het aanstaande jaar zal kunnen beginnen.

Eerlang zal de gelegenheid tot inschrijving voor aandelen in het maatschappelijk kapitaal worden opengesteld en zullen de statuten worden verkrijgbaar gemaakt, terwijl de definitieve tarieven en voorwaarden, zoo spoedig mogelijk, aan het publiek zullen worden aangeboden; deze vereischen echter veel zorg, arbeid en kosten.

Intusschen blijft de ontwerper voortgaan inschrijvingen tot voorloopige deelname zoowel als wenken en raadgevingen te ontvangen, inlichtingen te geven, vragen te beantwoorden en alles verder te verrigten, wat het belang van Deelhebbers en Contribuanten in de op te rigten Maatschappij bevorderlijk kan zijn.

Hij neemt deze gelegenheid te baat, om mede te deelen, dat vele aan hem gerigte vragen voorloopig onbeantwoord moeten blijven, totdat de zamenstelling der tarieven en voorwaarden geëindigd is.

De ontwerper der Maatschappij van Levensverzekering en Lijfrente, vervult ten slotte een aangenamen pligt, door zijne erkentelijkheid te betuigen zoowel aan de Leden der Commissie van onderzoek en aan hen, die zich bij het ontwerp en nu ook bij de oprigting bij hem aansloten, als aan allen, die zijne pogingen door hunne medewerking hebben geschraged en hem door hunner raad hebben bijgestaan, voor de menigvuldige en ondubbelzinnige bewijzen van vertrouwen, die hem bij deze gelegenheid te beurt vielen.

Hij blijft dan ook de onderneming, in het belang van velen te stichten, aan het belangstellend publiek aanbevelen; in de overtuiging, dat, naarmate zij meer bekend geraakt, het aanvankelijk daarin gestelde vertrouwen zal toenemen en dat de instelling eenmaal zal strekken tot steun en troost voor allen, die hunne toekomst of die van dierbare betrekkingen aan haar zullen willen toevertrouwen.

C. F. W. WIGGERS VAN KERCHM.
(J. B.)

NEDERLAND.

— Op aanvraag van heeren parnasyns der Nederl. Israëlitische hoofdsynagoge te 's Gravenhage, is door het departement van oorlog aan de chefs der verschillende legercorpsen de magtiging verstrekt, om aan de Israëlitische militairen een verlof te verleenen van af 26 September tot en met 25 Oct, daar, aanvolgende, ten einde de feesten in gemeld tijdvak invallende ten hunnent te kunnen vieren.

— Vuurvaste trappen zijn wenschelijk in elk gebouw. Steenen trappen zijn te kostbaar, vooral als men daaraan eenige sierlijkheid wil geven. De middelen, door welke men hout onverbrandbaar kan maken, kunnen niet overal worden toegepast en tevens is hunne standvastigheid nog niet in alle deelen beproefd. Als zeer belangrijk mogen derhalve de onlangs in Engeland aanbevolen vuurvaste trappen beschouwd worden, waarvan de treden uit klei vervaardigd, op de gewone wijze gebrand, en ter vermindering van zwaarte van binnen hol zijn. In een Duitsch Tijdschrift, overgenomen door de *Economist* onder de redactie van mr. de Bruyn Kops, waaraan wij dit bericht ontleenen, worden die trappen beschreven als licht, sterk, duurzaam, en als kunnende, wanneer zij gemonteerd zijn met gegoten ijzeren balken en leu-

ningen, veel langer dan eenige andere stof aan het vuur weerstand bieden.

FRANKRIJK.

— Bij het departement van oorlog heerscht veel drukte wegens de wapening der fransche kustten. Op dit oogenblik is men, niet alleen langs den Atlantischen Oceaan, maar ook langs de Middellandsche Zee, druk bezig met het aanbrengen van telegraafstralen. Gelijk men wel kan denken, zal dit bij de oorlogszuchtige partij wel worden aangemerkt als een nieuw bewijs van minder vredelievende plannen bij onze regering; doch daarentegen kunnen de voorstanders van den vrede zich beroepen op het door den minister van marine uitgevaardigd bevel aan de maritieme prefecten, om niet alleen de zeelieden, die een diensttijd van 60, maar ook die er slechts een van 48 maanden hebben volbragt; naar huis te zenden.

— De onderlinge twisten tusschen de beschaaftde mogendheden zullen wellicht door die met de barbaren in Azië worden geschorst, althans Frankrijk schijnt zich, volgens het artikel in den *Moniteur* van heden, reeds met Engeland te hebben verstaan omtrent eene expeditie naar China. De generaal Wimpfen zou het expeditie-corps aanvoeren; de admiraal Paget, die bij Suez ligt, heeft bevel bekomen, om op nieuwe dépêches te wachten alvorens hij naar Cochinchina vertrekt.

De Keizer heeft een adjudant aan Koning Victor Emanuel, met een brief gezonden, waarin de staatkundige beginselen in het artikel van den *Moniteur* aangestipt, krachtig worden ontwikkeld. Men verwacht binnen kort in den *Moniteur* of in de *Constitutionnel* eene nieuwe mededeeling over Italië.

— De vrouwen van de Fransche officieren in Italië hebben verlof bekomen, om zich naar hunne echtgenooten te begeven. Men maakt hieruit op, dat het Fransche leger, hetwelk zich thans in Italië bevindt, niet zeer spoedig naar Frankrijk zal terugkeeren.

— De *Pays* bevat een bericht uit Venetië, meldende, dat tot de benoeming van den aartshtog Maximiliaan tot gouverneur van Venetië is besloten; de aartshtog heeft tot voorwaarde der aanneming gesteld, dat aan de Venetianen eene vrijzinnige constitutie zal worden verleend. Alle vestingen, met uitzondering van Verona, dat als de sleutel wordt beschouwd van Tyrol, zullen bezettingen bekomen uit Italiaansche troepen zamengesteld.

ITALIË.

— De *Opinione* van Turyn is ingenomen met het artikel van den *Moniteur*, in zoover daarin gezegd wordt, dat de vervallen verklaarde dynastien niet hersteld zullen worden door middel van vreemde tussenkomst; maar overigens keurt de *Opinione* het af, dat de *Moniteur* eerst nu met de verklaring voor den dag komt, dat aan Venetië concessien toegedacht waren. Wat voorts de concessien betreft, Venetië, aldus laat zij er op volgen, vraagt die niet aan Oostenrijk; het vraagt regt aan Europa; het wil onafhankelijk zijn, en zoolang Oostenrijk voet in Italië heeft, is de vrees van den *Moniteur* maar al te gegrond, dat eene staatkunde van haat en wantrouwen op nieuw zal geboren worden; maar indien de vassallen van Oostenrijk terugkeerden, dan zou het gevaar nog veel dreigender worden. Ten slotte zegt zij, dat het aan de verklaring van den *Moniteur*, dat Frankrijk zijne taak vervuld heeft, geen geloof kan schenken.

— Sardinië heeft, zoo men verhaalt, in gemeenschap met de geheele Italiaansche nationale partij, onlangs aan de Oostenrijksche regering een milliard aangeboden voor den afstand van Venetië. Men heeft dit voorstel ondersteund door de bedreiging, dat in het naaste voorjaar geheel Italië zou opstaan en dat alsdan dit land aan Oostenrijk door een revolutie-oorlog zou worden ontrukkt.

— Volgens ontvangen berichten van den Heer de Grammont uit Rome, heerscht bij de Pauselijke regering eene groote opgewondenheid ten gevolge der aan haar gedane voorstellen tot hervorming. De Paus zou wellicht tot uiterste stappen zijne toevlugt nemen en er moeten reeds circulairen aan de Katholieke bisschoppen zijn rondgezonden. De baron Brenier heeft aan den Koning van Napels gelijke voorstellen gedaan als de Grammont aan het Pauselijke hof. Zij werden daar even ongunstig ontvangen.

TURKIË.

— Te Marseille zijn berichten ontvangen uit Konstantinopel van den 31sten Aug. Daaruit blijkt, dat door den Engelschen gezant, Sir Henry Bulwer, pogingen zijn aangewend om Mehemet-Pacha uit het ministerie te verwijderen. De Heer de Thouvenel heeft zich daartegen met goed gevolg verzet. Mehemet-Pacha blijft in het ministerie. De Oostenrijksche gezant geraakt geheel op den achtergrond. De kwestie van de doorgraving van de landengte van Suez bevindt zich op een goeden weg. Naar Candia zijn op nieuw troepen gezonden. De commissie voor de zaken van Montenegro heeft hare werkzaamheden hervat. Volgens besluit van den Sultan blijft Djemil-bey Turksch gezant te Parijs. Uit Athene verneemt men dat het ministerie, met het oog op de ophanden zijnde verkiezingen, eene groote bedrijvigheid ontwikkelt en reeds zijne kandidaten heeft aangewezen.

JAPAN.

— De minister van buitenlandsche zaken is afgetreden en als zoodanig door twee rijksraden vervangen.

De kwestie omtrent het veranderen van het Japansche muntstelsel is geschikt, zoodat de dollar weder de waarde heeft van drie itsiboe's. Vermits het Japansche gouvernement nog geen genoegzamen voorraad van laatstgenoemde muntsoor gereed had, is de dollar voor de aangegevene waarde gangbaar verklaard. Te Kanagawa werd het aan vreemdelingen toegestaan om hunne dollars naar de munt te Jedo te zenden ten einde daarvan itsiboe's te laten vervaardigen. De geldkamer te Nagasaki echter verkeerde, nadat bovengenoemde schikking was tot stand gekomen, nog een geruimen tijd in de grootste verlegenheid, zoodat zij het door haar uitgegeven papiergeld, onverschillig of zich dit in handen van Japanners of van vreemdelingen bevond, niet verzilverde, noch bij haar gedeponeerde gelden uitbetaalde. De ontevredenheid hierover te Nagasaki was algemeen, bij Japanners en vreemdelingen, en herhaalde pogingen van den Nederlandsche commissaris om de geldkamer tot voldoening harer verplichtingen te noodzaken leidden

aanvankelijk tot geen gewenscht resultaat. De Japanners wilden geene dollars van vreemdelingen meer aannemen en zochten zich daarvan te ontdoen tot veel lagere prijzen, dan waarvoor zij die van de geldkamer ontvangen hadden. Eindelijk mogt de Nederlandsche commissaris de verzekering van den gouverneur van Nagasaki erlangen, dat een begin zoude gemaakt worden met uitbetalingen in Japansche munt, naarmate de geldkamer door aanvoeren van Jedo daartoe in staat zoude worden gesteld.

DE KEIZER VAN MAROCCO.

— De *Pays* bevat het volgende aangaande den Keizer van Marokko, Muley-Abder-Rahman die onlangs in den ouderdom van 81 jaar is overleden. Hij was slechts 16 jaar oud, toen zijn vader stierf en zijn oom Muley Soleiman zich van den troon meester maakte. Deze benoemde echter bij zijn dood, in 1822, zijn neef tot opvolger, die toen ook den troon beklom. Hij was een zeer verlicht man en zijne regering verschilde hemelsbreed van die zijns voorgangers, die zeer wreed was en allerlei pijnigingen uitvond en op zijn volk toepaste. Onder anderen schoot zijn oom, iederen keer dat hij te paard steeg, den slaaf dood die de teugels had vastgehouden. Hij deed op zekeren dag zijne slaven in een muur metselen, zoodanig, dat alleen hun hoofd er uit stak, hetwelk hij dan met stroop en honig deed inwrijven, opdat het meer aan de venijnige beetten der insecten zou blootgesteld zijn: hij zat dan op eenigen afstand en lachte om het gekerm der ongelukkigen. Muley-Abder-Rahman volgde het voorbeeld van dit monster niet na, maar regeerde op eene zeer zachtzinnige wijze. Hij zag zeer goed de onvolmaaktheden zijner regering in en de noodzakelijkheid, om eenige stammen van zijn rijk, die in gestadigen opstand tegen hem waren, met groote gestrengheid te behandelen, maar hij beschouwde zich zelve te bejaard, om zulk eene taak te ondernemen. Hij heeft 17 kinderen gehad, de oudste Side-Mahomed, zijn opvolger, is 56 jaar oud. Hij heeft een zeer vast karakter en bezit vele vijanden, zoodat hij groote moeilijkheden zal te overwinnen hebben. Hij is Frankrijk zeer vijandig en heeft, sedert de nederlaag die de maarschalk Bugeaud hem aan de oevers van de Isly heeft toegebracht, Frankrijk een eeuwigen haat toegezworen. Men is bevreesd, dat er een opstand in Marokko zal uitbreken, waarvan de gevolgen zich ook in Algerie zullen doen gevoelen; doch alle militaire maatregelen zijn genomen, zoodat men voor Algerie niets vreest. De dood van Muley-Abder-Rahman, op den oogenblik, dat Spanje eene expeditie tegen Marokko onderneemt, is van groot gewigt.

SINGAPORE'S TOEKOMST

SCHILDERIJ EENER SINGAPORESCHER COURANT.

Eer dat twee jaren verlopen zullen zijn zal Singapore eene van de meest belangrijke plaatsen der wereld zijn, met

betrekking tot de telegrafische gemeenschap in den Indischen archipel. Hare betrekkelijke nabijheid aan den reusachtigen telegraafkabel, welke straks de heele wereld zal omringen, en als grenspaal van de belangrijke kolonie, door welke die kabel reeds loopt, maken haar boven andere plaatsen geschikt om als vereenigingspunt te dienen voor de electrische werking, welke oost en west met elkander zullen verbinden. Singapore zal alsdaz naar alle gedachten eene eerste plaats innemen onder de steden van den aardbol, en eenen uitgebreiden handel en welvaart moeten daar natuurlijk het gevolg van zijn.

Beschouwen wij voor een oogenblik het nut van den telegraaf in volle werking. Een lid van het huis der gemeenten vraagt aan den minister inlichting omtrent eene tot Indie betrekking hebbende kwestie, welke reeds vroeger ter tafel had gebracht moeten worden. De minister antwoordt dat hij nog geen bepaald antwoord kan geven, dewijl de vereischte opgaven nog niet zijn ontvangen, hij zal zich echter onmiddellijk tot de overheid te Calcutta wenden, en verzoekt het geachte lid één uur geduld te hebben. De behandeling van andere zaken in de kamer wordt voortgezet, binnen een uur komt de minister terug met de mededeeling hij over vier dagen in de gelegenheid zal zijn gesteld om de verlangde stukken ter tafel te brengen.

Dit is een voorbeeld van de nuttigheid van den electrischen telegraaf, zoowel voor den staat als het publiek en den handel; en daardoor zal Engeland binnen weinige jaren ook uit zijne verwijderde koloniën, de meest spoedige berichten kunnen krijgen. Vooronderstel dat Sidnej in gemeenschap wil treden met het gouvernement te Londen....

eene lijn door de Torresstraat en de golf van Carpentario, dwars door den Indischen Oceaan naar Timor, van daar naar Batavia, daarna met een of twee tusschen-stations naar Singapore. Van Singapore loopt eene lijn naar Rangoon alwaar er reeds eene ligt, daar wordt de boodschap overgebracht naar Calcutta, en van die plaats regstreeks naar Londen, de plaats der bestemming, alwaar dezelve na verloop van drie uren aankomt.

De ligging van Singapore als vereenigingspunt voor de gemeenschap tusschen Oost en west, zal haar een van de grootste havens doen worden, welke Engeland in dit gedeelte der wereld bezit. Onze haven zal dan veel gelijken op de honderd-oogige uit de oude fabelgeschiedenis; zij zal naar alle zijden het oog kunnen houden, op vrienden zoowel als vijanden. De nuttigheid van een marine-etablisement te Singapore zou betoogd worden, wanneer er eens een oorlog uitbrak. De aanstaande oorlog met China zal reeds dadelijk onze bewering staven. De telegrafische gemeenschap tusschen Singapore en Hongkong, welke weldra zal zijn daargesteld, zal vele hinderlijke omstandigheden voorkomen, welke vermeden hadden kunnen worden, indien die lijn reeds in werking ware geweest.

't Valt niet moeilijk de herkomst dezer voorspelling te raden, 't ontbreekt den schrijver echter niet aan overdrevene verbeeldingskracht !!! (Red. Oostpost.)

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
November. 21	Nederl. Ind.	Hing Aan.....	Hadjie Seman.....	Balie.
" 22	"	Hoseeng.....	Intje Lanang.....	Pasoeroean.
" 23	Nederlandsche	Stoomschip Ambon.....	W. Vogel.....	Batavia via Samarang.
" —	Nederl. Ind.	Paid Alim.....	Said Aijdroos bin Mohamat Alhabaseij.....	Batavia.
" —	"	Ataief.....	Sech Alie bin Achmat Ba-Asia.....	Borneo.
" —	"	Little Tot.....	Katjoeng.....	Pasoeroewan.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
November. 19	Engelsche	Him Hokhien.....	G. Tajiior.....	Singapore via Batavia.
" 20	Nederl. Ind.	Stoomschip Palembang.....	W. A. J. Kuller.....	Batavia via Samarang.
" 21	Engelsche	J. C. Ross.....	R. Ballard.....	Kokos Eilanden.
" 24	Nederlandsche	Agatha & Maria.....	W. B. van Zijp.....	Amsterdam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Flag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Dreische	Cecrops.....	Davidson.....	Bushire.....	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Helena Constantia.....	R. M. Donema.....	China.....	"
"	Herschel.....	Hauschild.....	Onbepaald.....	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Hamburgsche	Witch.....	Haltman.....	Boston.....	"
Amerikaansche	Wilhelmina Cox.....	Reisiger.....	Batavia.....	"
Hamburgsche	Cito.....	Schutt.....	Molukkos.....	"
Nederlandsche	Generaal Michiels.....	D. de Wilde.....	Rotterdam.....	Schimmelpenninck & Co.
"	Vier Gezusters.....	Bik.....	"	B. Kopersmit & Co.
"	Nederland en Oranje.....	Rosier.....	Nederland.....	"
"	Tonia.....	C. F. Zeeman.....	"	"
"	Japan.....	Muller.....	Holland.....	B. J. van Eck & Co.
"	Maarten van Rossem.....	A. van der Eijk.....	"	"
"	Dorothea Henriette.....	D. Smit.....	"	"
"	Neerlands Koningin.....	Geerling.....	Nederland.....	E. Ten Brinck & Co.
"	Groudwet.....	Kamminga.....	"	"
"	Johanna Maria.....	L. J. Wilhelmie.....	"	"
Nederlandsche	Rotterdam.....	H. Poort.....	Rotterdam.....	Anemaet & Co.

PASOEROEAN.

AANGEKOMEN.

14 November. Het Amerikaansche schip *Spitfire*, gezagv. J. W. ARKIJ, van Soerabaya; de Nederl. schoener *Coquette*, gezagv. J. VAN ZALINGEN, van Soerabaya.
15 November. Het Nederl. schip *Buitenzorg*, gezagv. H. H. RUHAAR, van Soerabaya.
16 November. De Nederl. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, van Sumanap.
17 November. De Nederl. Ind. kottor *Little Tot*, gezagv. KATJOONG, van Soerabaya.
18 November. De Nederl. Ind. schoener *Hoseeng*, gezagv. INTJE LANANG, van Soerabaya; het Nederl. schip *Nederwaard*, gezagv. D. KWAKELSTEIN, van Soerabaya; het Nederl. schip *Herman de Ruiter*, gezagv. P. J. FEIJNT, van Soerabaya.

VERTROKKEN.

16 November. De Ned. schoener *Coquette*, gezagv. J. VAN ZALINGEN, naar Timor Koepang.

17 November. Het Nederl. schip *Mi ister Pahud*, gezagv. F. KIEVET, naar Nederland.

18 November. De Nederl. Ind. schoener *Bella*, gezagv. JONO, naar Bezoekie.

19 November. De Nederl. Ind. schoener *Hoseeng*, gezagv. INTJE LANANG, naar Soerabaya; de Nederl. Ind. kottor *Little Tot*, gezagv. KATJOONG, naar Soerabaya; het Engelsche schip *Reullura*, gezagv. H. H. GIBBS, naar Nederland.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Nederlandsche schepen Euterpe, Sirius, Kemanglen, E. W. van Dam van Iselt, Buitenzorg, Nederwaard, Herman de Ruiter en Spitfire; de kotters Mad Mira en Krabbe.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Ambon*, Z. M. troepen en bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Palembang*, de heer Johnston en bannelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip *Batavia*;

OORLOGSCHEPEN	Louisa Jacoba Johanna, Naim Balgier, Marion Macentyre, Meteor, Ida, Abbool Hassim, Architect, Neerlands Koningin, Helena Constantia, Nederland en Oranje, Atidjador Rachman, Witth, Maarten van Rossem, Dorothea Henriette, Johanna Maria, Cecrops, Johannes Hendricus Ferdinand, Groudwet, Aca;	Riagil Hair, Talsam, Bonda Balhair, Eljezer, Cornelia Geertruida, Cito, Joersool Karim;
DE SCHEPEN	Herschel, Vier Gezusters, Alfulek, Christina Helena, Fulkus Sooot, Tonia, Rotterjam;	DE SCHOENERS
DE STOOMSCHEPEN	Koningin der Nederlanden, Padang;	Sarie Tengarong, Carolina, Srie Cheribon, Jupiter, Komeij, Bil Madjet, Poospa, Hing Thaj, Coquette, Hing Aan, Hoseeng.
DE BARKEN	Fatal Ma-an,	DE KOTTOR
		Riengit.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 21sten tot en met den 23sten November 1859.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. brik *Joersool Karim*, gezagv. SAID ABDULLA BIN SALIM BIN SECH ABOEPAKAR, agent Gezagvoerder.

71 manden aardewerk, 10 kisten spiegels, THOMAS; 5 colliis manufacturen en koopmanschappen, diverse Arabieren; en eenige gouvernements goederen.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Hing Aan*, gezagv. HADJIE OSMAN, agent TAN BINDJANG.

96⁵/₁₀₀ picols was, 250 picols rijst, 180 picols kapas, f 142 aan spmatten en kleinigheden, TAN BINDJANG.

Van Batavia per het Nederl. schip *Rotterdam*, gezagv. H. POORT, agenten ANEMAET & Co.

150 stuks hammen, 4 manden seltzerwater, 7 kisten calicots, SCHIMMELPENNINCK & Co; 85 kisten lijnwaden, 2 kisten koopmanschappen, J. F. VAN LEEUWEN & Co; 13 kisten papier, GEBR. GIMBERG; 1 kist koopmanschappen, B. J. VAN ECK & Co; 2 kisten teekenbehoefden, GEBR. GIMBERG; 1 kist boeken, P. VAN DE VALK; 2 kisten servetgoed, GEBR. VAN DELDEN; 10 vaatjes boter, 8 kisten koopmanschappen, J. CHANTOFF; 1 kist brandewijn, HAREN CORTEEN DE WIEBT; 1 kist piano, R. RAUWS; 12 vaatjes boter, E. TWISS; 1 kist diverse, J. BREIJMAN; 1 kist kleederen, C. LIEFTINK; 100 vaatjes spijkers, 1 pakje monster, P. JETVEID & Co; 17 kisten manufacturen, 100 vaatjes boter, 9 kisten koopmanschappen, Order; 100 kisten sakkij, 150 vaatjes monie, 100 arak leggers, 500 kelders genever, 4 rijtuigen, 1 handchais, 5 bendies, 1 kist manufacturen, 37 kisten dranken, 74 colliis meubelen, ijzerwerk, papieren, beddengoed, koopmanschappen en kleinigheden, ANEMAET & Co.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Ned. schip *Johannes Hendricus Ferdinand* gezagv. G. H. LODEWIJK.

400²⁵⁰/₁₀₀₀ picols noten, 200⁴⁵⁰/₁₀₀₀ picols foelie, N. H. M.

Naar Batavia via Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Palembang*, gezagv. KULLER.

5 kisten manufacturen J. F. VAN LEEUWEN & Co; 4 kisten manufacturen, MATHIEU EBBS RUIJS & Co; 3 colliis machinerien, HILL BROEKMAN & Co; 3 kistjes, en 47⁴⁷/₁₀₀ picols was en kleinigheden, W. CORES DE VRIES.

Naar Nederland, via Bezoekie per het Nederl. schip *Japan*, gezagv. MULLER.

3003⁵⁸/₁₀₀ picols suiker, 1000 picols koffij, 450 picols tin, 200 picols rotting, N. H. M.

Naar Nederland via Probolinga per het Nederl. schip *Scheveningen*, gezagv. J. K. ANNAKKEN.

1501⁴⁵/₁₀₀ picols suiker, 1000 picols koffij, 650 picols tin, 312⁵⁷²/₁₀₀₀ picols noten, 201²⁵⁴/₁₀₀₀ picols foelie, 125 picols rotting, N. H. M.; 10 kisten provisien, TEN BRINCK & Co.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Generaal Michiels*, gezagv. D. DE WILDE.

131 picols rotting, 1002²⁰/₁₀₀ picols suiker, 250 picols tin, N. H. M.; 1 vat gerookt spek, DE GRAAFF.

Naar Amsterdam per het Nederl. schip *Agatha Maria*, gezagv. W. B. VAN ZIJP.

80/1 leggers arak, ANEMAET & Co; 120/1 leggers arak, 482 picols tabak, 103 stuks koehuiden, 1 kist kleinigheden, 166 f indigo, B. J. VAN ECK & Co; 4931³⁰/₁₀₀ picols suiker, B. KOPERSMIT & Co; 1200 picols rijst, 170 picols rotting, 45¹⁴/₁₀₀ picols kaneeel, P. KERVEL & Co.

Marktprijzen.

SUIKER f 15¹/₂.

KOFFIJ. Nominaal.

RIJST (CARGA) f 140 @ f 155.—

Id. (WITTE) " f 170 @ f 180.—

KOENHUIDEN f picol.

ARAK f 45.—

OLIE (KLAPPER) f 25.—

OLIE (KATJANG) f 20.—

KADJANG MATTEN.

ROTTING f 8 @ f 9.—

WISSELKORS 102¹/₂ @ 103³/₄.

PROTESTANTSCH EEREDIENST.

Zondag den 27sten November 1859.

's Morgens ten half negen ure.

Bevestiging van een Diaken.

DS. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag den 27sten November 1859.

's Morge:is ten half negen ure.

De intekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENIS & Co te Amsterdam en W. J. VAN HAREN NOMAN te Leiden.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene oordeelteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoelang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.